

MAJLIS OPTIK MALAYSIA

1. PENGENALAN

Majlis Optik Malaysia (MOC) adalah badan regulatori yang berperanan untuk menguatkuasakan Akta Optik 1991 (Akta 469) dan Peraturan-peraturan Optik 1994. Aktiviti mengawal selia profesion optometris dan juruoptik di bawah Akta 469 adalah termasuk pendaftaran, pengeluaran Perakuan Pengamalan Tahunan (APC), pengendalian aduan, pengawalan amalan optometri, serta perkara-perkara yang berkaitan dengannya. MOC juga bertanggungjawab dalam penilaian dan pengiktirafan terhadap Program Optometri dan Opticianri yang dikendalikan oleh Pemberi Pendidikan Tinggi di Malaysia.

2. PENCAPAIAN

SEKTOR PENGIKTIRAFAN, OPERASI & KEWANGAN

Sektor ini bertanggungjawab dalam pengiktirafan Program Optometri/Opticianri dan Penilaian APEL (C) bagi juruoptik berdaftar.

2.1 Penilaian Pemantauan Akreditasi Program

Penilaian pemantauan akreditasi penuh program telah dilaksanakan ke atas dua (2) program sepanjang tahun 2023 sebagaimana di Jadual 2.1.1

Jadual 2.1.1

Lawatan Penilaian Pemantauan Akreditasi Penuh Program

14 Jun 2023	 الجامعة الإسلامية العالمية ماليزيا INTERNATIONAL ISLAMIC UNIVERSITY MALAYSIA يُؤْتِي الْعِلْمَ حَيَاةً وَالْحَيَاةَ كَرَامَةً Sarjana Muda Optometri (Kepujian) (AA 0020)	08 Ogos 2023	Axismatics Professional Institute Fellow of British Dispensing Optician (FBDO) (A 7981)
------------------------------	--	-------------------------------	---

Sumber: Sektor Pengiktirafan MOC

2.2 Code of Practice for Program Accreditation Undergraduate Optometry Degree/ Opticianry Diploma Version 2.0

Makluman berhubung penguatkuasaan dokumen ini telah dikeluarkan kepada pihak Agensi Kelayakan Malaysia (MQA) dan Institusi Pendidikan Tinggi yang menawarkan program optometri/opticianri pada 2 Mac 2023.

Dokumen ini telah diluluskan oleh Jawatankuasa mesyuarat MOC ke-80 untuk digunakan sepenuhnya berkuatkuasa pada 1 Januari 2024 kepada program sedia ada yang telah mendapat perakuan akreditasi oleh MQA, manakala untuk penawaran program baru adalah berkuatkuasa pada 1 Mac 2023.

2.3 Penilaian Accreditation of Prior Experiential Learning for Credit Award (APEL C)

Beberapa aktiviti berkaitan APEL (C) telah diadakan sepanjang tahun 2023 sepertimana Jadual 2.3.1.

Jadual 2.3.1
Aktiviti Penilaian APEL ©

Bil.	Aktiviti	Tarikh	Sasaran
1.	Taklimat pengisian borang penilaian sendiri oleh Penasihat APEL (C) MOC	6 April 2023	Juruoptik Berdaftar yang tamat <i>Bridging Program</i>
2.	Taklimat pengisian portfolio APEL (C)	1 Ogos 2023	Juruoptik Berdaftar yang terlibat dalam penilaian APEL (C)

Sumber: Sektor Pengiktirafan MOC

SEKTOR PENDAFTARAN

Sektor pendaftaran bertanggungjawab bagi perkara-perkara yang berkaitan dengan pendaftaran dan perakuan pengamalan tahunan (APC) pengamal optometri iaitu optometris dan juruoptik di Malaysia.

3.1 Pendaftaran Pengamal Optometri

Bermula Januari 2023, sektor pendaftaran telah memperkenalkan prosedur pendaftaran baharu di mana pemohon diwajibkan untuk hadir ke taklimat pendaftaran sebelum dibenarkan berdaftar dengan Majlis Optik Malaysia (MOC). Sebanyak 14 kali sesi taklimat dijalankan sepanjang tahun 2023 dengan mendaftarkan seramai 187 orang pengamal baharu.

Imej 3.1.1: Sesi semakan dokumen permohonan pendaftaran sedang dijalankan (kiri) manakala sesi taklimat pendaftaran kepada pengamal baharu (kanan)

(Sumber: Sektor Pendaftaran Majlis Optik Malaysia)

	Pengamal baharu 2023	Pengamal Berdaftar 2023	Mati & Bersara
<i>Juruoptik</i>	20	3497	234
<i>Optometris</i>	167	3017	16
<i>Jumlah</i>	187	6514	250

Rajah 3.1.1: Jumlah optometris dan juruoptik berdaftar pada tahun 2023
(Sumber: Sektor Pendaftaran Majlis Optik Malaysia)

3.2 Perakuan Pengamalan Tahunan (APC)

Bermula pada September 2023, MOC telah memperkenalkan sistem Malaysian Healthcare Practitioners' System (MHPS) bagi membolehkan pengamal optometri berdaftar membuat permohonan APC dan pembayaran secara dalam talian. Sistem MHPS merupakan sistem pendaftaran pengamal kesihatan yang turut diguna pakai oleh agensi lain seperti Majlis Pergigian Malaysia dan Majlis Profesion Kesihatan Bersekutu.

Selain dari membuat hebahan berkaitan sistem baharu ini di laman sesawang serta Facebook rasmi MOC, Unit APC dari Sektor Pendaftaran turut turun padang dengan membuka *booth* bagi membantu pengamal menggunakan sistem MHPS dengan kerjasama penganjur program yang berikut:

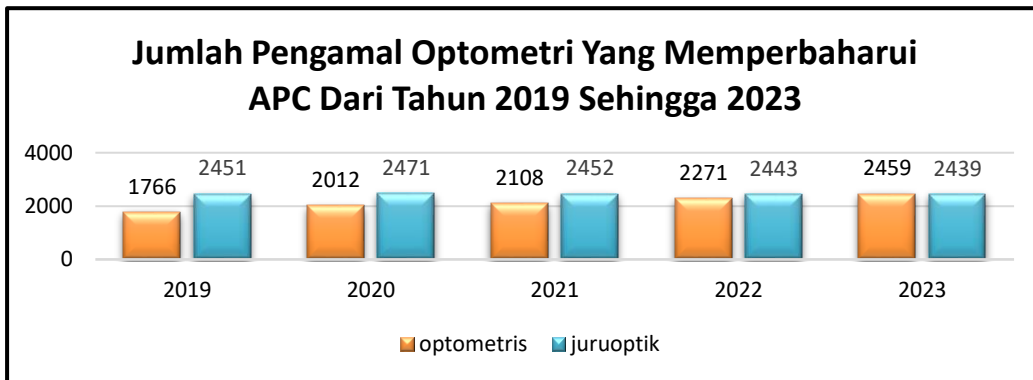
- Program Continuing Professional Development 2023 (anjuan Malaysian Association of Practising Opticians, MAPO) bertempat di Hotel Concorde, WP Kuala Lumpur
- Program anjuan Sarawak Optical Traders Association(SOTA) bertempat di Hotel Pullman, Sarawak

Imej 3.2.1: Pembukaan *booth* APC di program CPD 2023 anjuran MAPO di Hotel Concorde, WP Kuala Lumpur
(Sumber: Sektor Pendaftaran Majlis Optik Malaysia)

Imej 3.2.2: Pembukaan booth APC dan MyCPD di program SOTA di Hotel Pullman, Sarawak
(Sumber: Sektor Pendaftaran Majlis Optik Malaysia)

Rajah 3.2.1: Jumlah pengamal yang memperbaharui APC bagi tahun 2019 sehingga 2023
(Sumber: Sektor Pendaftaran Majlis Optik Malaysia)

3.3 Jawatankuasa Penilaian, Majlis Optik Malaysia

Jawatankuasa Penilaian MOC diwujudkan bagi membincangkan perkara-perkara berkaitan pendaftaran pengamal dan amalan optometri di Malaysia. Pada tahun 2023, sebanyak tiga (3) mesyuarat JKP telah diadakan pada tarikh-tarikh berikut;

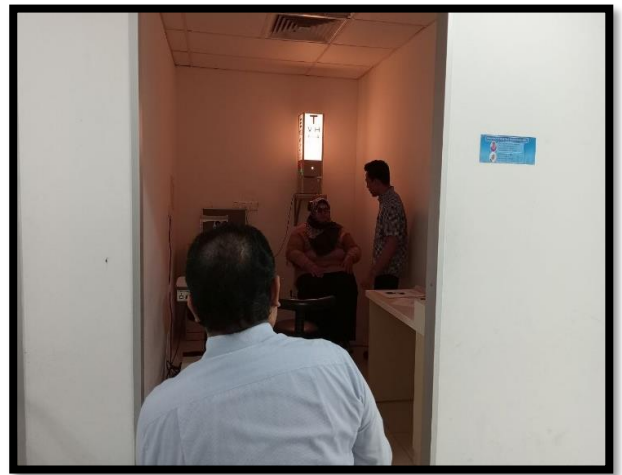
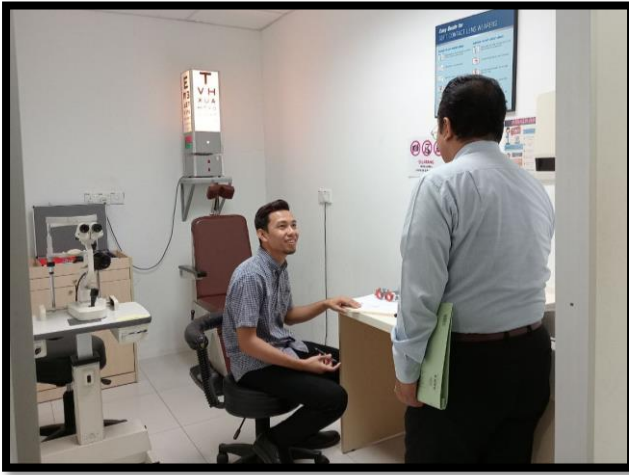
Bil.	Perkara	Tarikh
1.	Jawatankuasa Penilaian Bil.1/2023	07 Februari 2023
2.	Jawatankuasa Penilaian Bil.2/2023	15 Mei 2023
3.	Jawatankuasa Penilaian Bil.3/2023	07 September 2023

Imej: Mesyuarat JK Penilaian MOC Bil.2/2023
(Sumber: Sektor Pendaftaran Majlis Optik Malaysia)

3.4 Professional Qualifying Assessment (PQA)

MOC bersama Pertubuhan Akademi Optometri Malaysia telah berjaya mengendalikan PQA bagi mendaftarkan graduan bidang opticianri yang mempunyai kelayakan yang tidak tersenarai dalam Jadual Pertama Akta Optik 1991 sebagai juruoptik berdaftar. PQA telah diadakan di Klinik Optometri UKM pada 9 September 2023 melibatkan seorang calon.

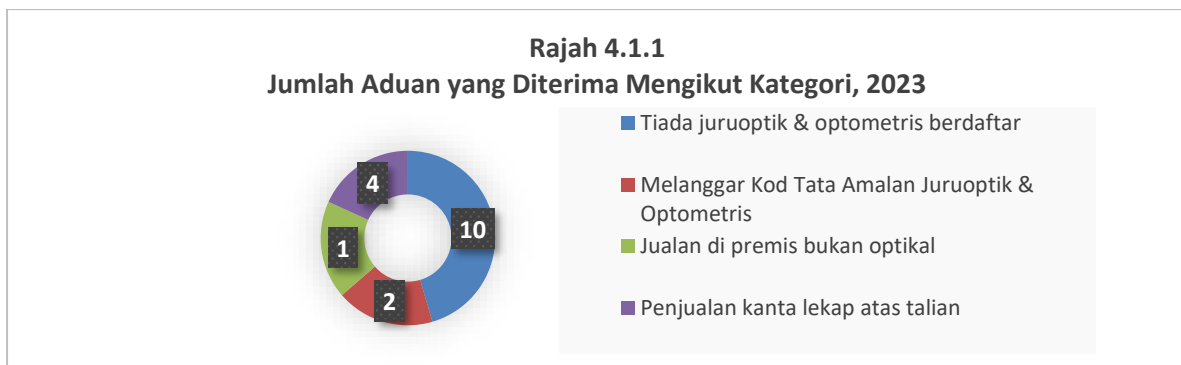
Imej 3.4.1: Penilaian Kelayakan Profesional (PQA) juruoptyk bertempat di UKM
(Sumber: Sektor Pendaftaran Majlis Optik Malaysia)

SEKTOR ETIKA DAN AKTA

Sektor ini bertanggungjawab ke atas pelaksanaan gubalan Rang Undang-undang Optometri, pindaan Jadual Akta Optik 1991 dan Peraturan-peraturan Optik 1994, pengendalian aduan berkenaan pengamal optometri dan perkhidmatan MOC serta pengendalian Audit Surveilans Optik ke atas optometris dan juruoptyk yang berkhidmat di sektor swasta.

4.1 Aduan

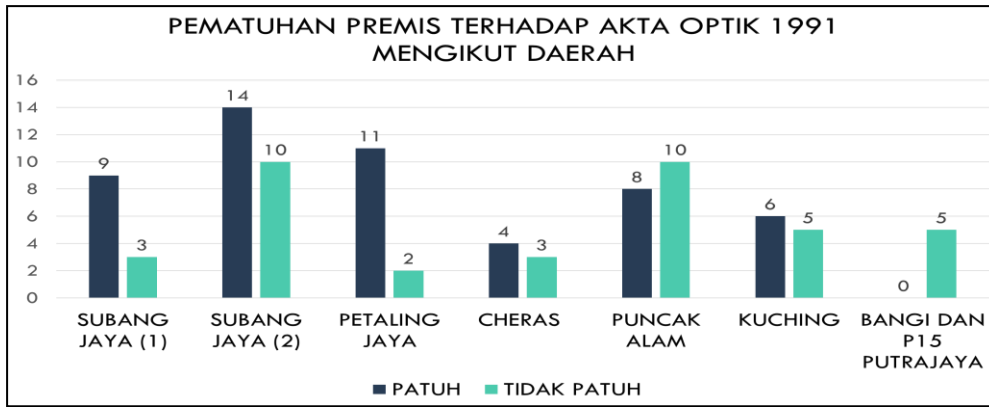
MOC menerima aduan daripada pelbagai saluran termasuk melalui e-mel (eaduan.moc@moh.gov.my), surat dan telefon. Jumlah aduan yang diterima dan diuruskan oleh MOC adalah seperti dalam Rajah 4.1.1.

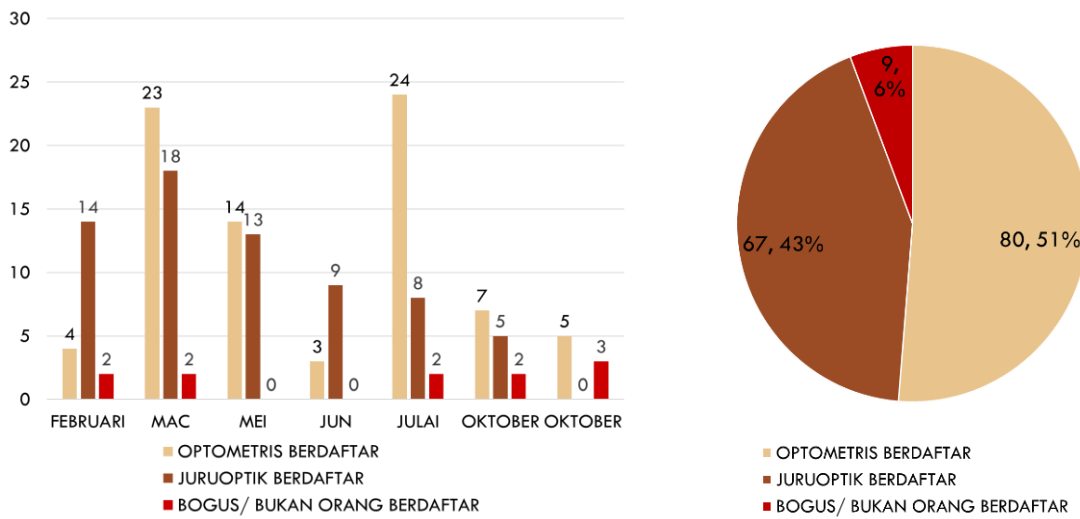
Sumber: Sektor Etika & Akta MOC

4.2 Audit Surveilans Optik (ASO)

Sebanyak 90 buah premis optikal telah berjaya diaudit bagi menilai tahap pematuhan terhadap Akta Optik 1991. Audit Surveilans Optik (ASO) adalah audit yang dijalankan secara berkala ke atas optometris dan juruoptyk berdaftar yang menjalankan amalan optometri di premis optikal di Malaysia. Bagi tahun 2023, audit telah dijalankan di negeri Selangor dan Sarawak mengikut daerah terpilih yang telah ditetapkan.

Rajah 4.2.1 Pematuhan Premis Terhadap Akta Optik 1991 Mengikut Daerah
Audit Surveilans Optik 2023
(Sumber: Sektor Etika & Akta Majlis Optik Malaysia)

Rajah 4.2.2 Jumlah Pengamal Berdaftar Yang Diaudit
Audit Surveilans Optik 2023
(Sumber: Sektor Etika & Akta Majlis Optik Malaysia)

Imej 4.2.1: Audit Surveilans 2023
Sumber: Sektor Etika & Akta Majlis Optik Malaysia

4.3 Bengkel Siasatan

Pada 22 - 25 Mei 2023 telah dijalankan satu bengkel asas siasatan di Hotel Mardhiyyah, Shah Alam dengan kerjasama Akademi Pencegahan Rasuah Malaysia (MACCA). Bengkel ini bertujuan untuk memantapkan ilmu pengetahuan dan melatih pegawai perisik melalui kursus dan bengkel. Sejak tahun 2018, beberapa bengkel risikan telah dijalankan. Bengkel siasatan yang diadakan pada tahun ini adalah kesinambungan daripada siri bengkel risikan yang terdahulu. Bengkel siasatan ini telah dihadiri oleh 26 orang peserta.

Imej 4.3.1: Bengkel Siasatan 2023,
Sumber: Sektor Etika & Akta Majlis Optik Malaysia

4.4 Jawatankuasa Aduan Terhadap Pengamal Optometri

Satu mesyuarat telah diadakan pada 31 Oktober 2023 di Bilik Mesyuarat MOC dengan dihadiri oleh ahli jawatankuasa yang terlibat. Hasil dapatan dari mesyuarat ini pihak sekretariat telah mengambil tindakan ke atas aduan-aduan yang diterima mengikut peruntukan yang terdapat di dalam Akta Optik 1991 dan Peraturan-peraturan Optik 1994 serta Kod Tataamalan Juruoptik dan Optometris.

4.5 Pelantikan Ahli Majlis Optik Malaysia di bawah seksyen 4(1) (c) Akta Optik 1991

Dr. Mohd Aziz bin Husni, pakar oftalmologi telah dilantik oleh Menteri di bawah Seksyen 4(1)(c) Akta Optik bagi menggantikan Datuk Dr. Nor Fariza binti Ngah berkuatkuasa mulai 1 Oktober 2023 hingga 30 September 2024.

SEKTOR KOMPETENSI

Sektor ini bertanggungjawab dalam pengurusan Pembangunan Profesional Berterusan (CPD) bagi profesion optometris dan juruoptik serta menguruskan pengendalian peperiksaan kanta lekap bagi juruoptik berdaftar sebelum mengeluarkan sijil kebenaran mempreskripsi dan mendispens kanta lekap.

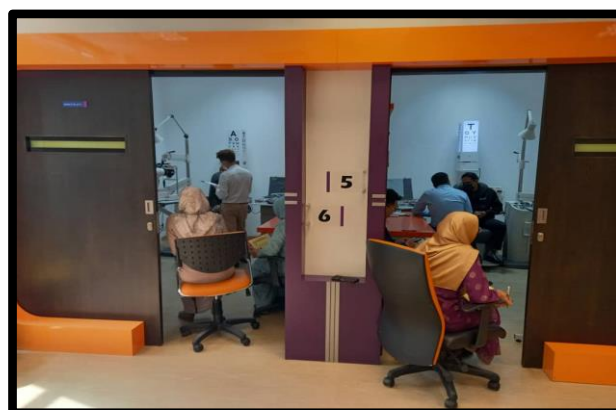
5.1 Peperiksaan Kanta Lekap Bagi Juruoptik Berdaftar

Seksyen 30 Akta Optik 1991 memperuntukkan kebenaran untuk mempreskripsi dan mendispens kanta lekap kepada juruoptik berdaftar yang telah lulus peperiksaan kanta lekap. Pada setiap tahun, Majlis Optik Malaysia menganjurkan Peperiksaan Kanta Lekap Bagi Juruoptik Berdaftar. Bagi tahun 2023, peperiksaan telah dijalankan pada tarikh dan tempat seperti dalam Jadual 5.1.1.

Peperiksaan Kanta Lepak Bagi Juruoptik Berdaftar 2023	Tarikh	Tempat	Bilangan Calon
Teori	12 September 2023	Pusat Pengajian Optometri, Fakulti Sains Kesihatan UiTM Selangor	9
Amali	26 September 2023	kampus Puncak Alam	8

Jadual 5.1.1.

(Sumber: Sektor Kompetensi Majlis Optik Malaysia)

Imej 5.1.1. Peperiksaan Kanta Lepak (Amali) bagi Juruoptik Berdaftar 2023 bertempat di UiTM Puncak Alam
(Sumber: Sektor Kompetensi Majlis Optik Malaysia)

5.2 Standard, Garis Panduan dan perkara berkaitan peperiksaan kanta lekap

Mesuarat Conjoint Contact Lens Committee Bil.1/2023 bertarikh 29 Mei 2023 dan Bil.2/2023 bertarikh 17 Ogos 2023 telah membuat pindaan dan pengemaskinian terhadap lima (5) perkara berikut:

- 1) Terma Rujukan *Conjoint Contact Lens Committee*
- 2) Modul Kursus Kanta Lepak Untuk Juruoptik Berdaftar
- 3) Rubrik Peperiksaan Kanta Lepak (Amali) Bagi Juruoptik Berdaftar Di Bawah Seksyen 30(5) Akta Optik 1991
- 4) Garis Panduan Permohonan Kebenaran Mempreskripsi & Mendispens Kanta Lepak Di Bawah Seksyen 30(4) Akta Optik 1991
- 5) Garis Panduan Pengendalian Peperiksaan Kanta Lepak Di Bawah Seksyen 30(5) Akta Optik 1991

Pindaan ke atas 5 perkara di atas telah dibentang dan disahkan dalam mesyuarat JKP bertarikh 7 September 2023 dan telah diguna pakai dalam Peperiksaan Kanta Lepak Bagi Juruoptik Berdaftar pada 12 & 26 September 2023.

5.3 Continuing Professional Development (CPD)

Bagi memastikan pembelajaran dan pembangunan profesional sepanjang hayat yang sistematik dalam kalangan optometris dan juruoptik berdaftar, MOC giat menggalakkan semua pengamal optometri untuk berdaftar dan aktif membuat tuntutan mata CPD dalam sistem myCPD2.0. Jumlah permohonan program CPD yang telah disahkan adalah seperti Rajah 5.3.1.

Rajah 5.3.1 Jumlah program/ event yang telah disahkan pada tahun 2023
Sumber: Sektor Kompetensi Majlis Optik Malaysia

5.4 Sistem Mata CPD

Bermula Januari 2024, Majlis Optik Malaysia menggunakan Sistem Mata CPD yang baharu bagi profesion optometris dan juruoptik. Sistem Mata CPD yang baharu telah dipersetujui dan disahkan dalam Mesyuarat MOC ke-82, 23 Mac 2023.